

Ф А1.1-32-114

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ з фармакогнозії

для здобувачів вищої освіти 3 курсу
спеціальності 226 Фармація, промислова фармація
Фм19 (4,6з) мед.

(осінній семестр, 2021-2022 н.р.)

МОДУЛЬ 2. ЛР І ЛРС, ЯКІ МІСТЯТЬ ФЕНОЛЬНІ СПОЛУКИ, АЛКАЛОЇДИ І РІЗНІ ГРУПИ БАР. ТОВАРОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ ЛРС. РЕСУРСОЗНАВСТВО ЛР.

Лабораторне заняття № 1. (4 год).

Загальна характеристика фенольних сполук. Морфолого-анатомічний та хімічний аналіз ЛР і ЛРС, які містять прості феноли, лігнани, ксантони, кумарини, хромони, флавоноїди.

ЛРС для морфологічного аналізу	ЛРС для анатомічного аналізу. Хімічний аналіз ЛРС.	Бали
1. Листя, пагони мучниці звичайної і можливі домішки. 2. Листя, пагони брусниці. 3. Кореневища папороті чоловічої. 4. Кореневища та корені родіоли рожевої. 5. Трава фіалки. 6. Плоди, насіння лимонника. 7. Трава золототисячника. 8. Трава солодушки. 9. Плоди розторопші плямистої 10. Насіння каштана. 11. Плоди амі великої. 12. Плоди амі зубної. 13. Плоди пастернаку посівного. 14. Листя смоковниці. 15. Листя чаю. 16. Плоди, пуп'янки софори японської. 17. Квітки волошки. 18. Корені вовчуга. 19. Квітки цмину піскового. 20. Трава звіробою. 21. Трава собачої кропиви. 22. Квітки, плоди глоду. 23. Трава гірчака перцевого. 24. Трава гірчака почечуйного. 25. Трава споришу. 26. Трава череди.	1. Лист мучниці – препарат з поверхні. 2. Лист брусниці – препарат з поверхні. - Якісні реакції на арбутин та дубильні речовини. - Якісні реакції на кумарини: а) лактонна проба; б) реакція з діазореактивом у лужному середовищі. 1. Вовчуг польовий – поперечний зріз кореня 2. Гірчак перцевий - препарат листа з поверхні. 3. Гірчак почечуйний - препарат листа з поверхні. 4. Собача кропива п'ятилопатева - препарат листа з поверхні 5. Череда трироздільна - препарат листа з поверхні - Якісні реакції та кількісне визначення флавоноїдів. - Хроматографічне виявлення флавоноїдів в тонкому шарі сорбенту. - Визначення кількісного вмісту рутину в сировині	з «3» - 12-14 з «4» - 15-17 з «5» - 18-20

Комп'ютерне тестування за базою «КРОК - 2».

ЛРС для морфологічного аналізу	ЛРС для анатомічного аналізу. Хімічний аналіз ЛРС.	Бали
Лабораторне заняття № 2. (4 год). Морфолого-анатомічний та хімічний аналіз ЛР і ЛРС, що містять антраценпохідні та дубильні речовини. Ресурсознавство лікарських рослин.		
1. Листя касії. 2. Кора крушини 3. Корені ревеню. 4. Корені шавлю кінського. 5. Плоди жостеру. 6. Кореневища і корені марени красильної. 7. Кора дуба 8. Листя скумпії 9. Кореневища гірчака зміїного. 10. Кореневища та корені родовика. 11. Супліддя вільхи 12. Кореневища перстачу 13. Плоди чорниці і можливі домішки.	1. Лист касії - препарат з поверхні. 2. Кора крушини - порошок. 3. Корінь ревеню - порошок. 4. Кора дубу – порошок. 5. Поперечний зріз кори дубу 6. Поперечний зріз кореня родовика - Якісні реакції виявлення антрацен похідних, дубильних речовин. - Визначення кількісного вмісту антраценпохідних, дубильних речовин у сировині. Оцінка величини запасів лікарської сировини.	«3» - 12-14 «4» - 15-17 «5» - 18-20
Комп'ютерне тестування за базою «КРОК - 2».		
Лабораторне заняття № 3. (4 год). Загальна характеристика алкалоїдів Хімічний аналіз ЛРС, яка містить алкалоїди. Морфолого-анатомічний аналіз ЛР і ЛРС, які містять протоалкалоїди, пуринові і тропанові, похідні хінолізидину, ізохіноліну, індолу та псевдоалкалоїди. Товарознавчий аналіз ЛРС. алкалоїди.		
1. Плоди перцю стручкового однорічного. 2. Трава ефедри. 3. Корені, листя, трава беладонни. 4. Листя, трава блекоти. 5. Листя дурману. 6. Плоди, насіння дурману індійського. 7. Листя чаю. 8. Насіння кави. 9. Насіння шоколадного дерева. 1. Трава, насіння термопсису ланцетовидного. 2. Трава мачка жовтого. 3. Трава чистотілу. 4. Корені, листя барбарису. 5. Трава пасифлори інкарнатної. 6. Корені раувольфії. 7. Трава барвінку малого. 8. Листя катарантуса рожевого. 9. Маткові ріжки. 10. Кореневища глечиків жовтих. 11. Кореневища з коренями чемериці. 12. Трава пасльону дольчастого.	1. Листя беладонни – препарат з поверхні. 2. Листя блекоти – препарат з поверхні. 3. Листя дурману – препарат з поверхні. 4. Трава чистотілу – препарат з поверхні. 5. Трава термопсису – порошок Якісні реакції на алкалоїди. Визначення кількісного вмісту алкалоїдів у ЛРС (групи тропану).	«3» - 12-14 «4» - 15-17 «5» - 18-20
Лабораторне заняття (4 год). Підсумковий контроль модуля 2 7-15 балів – письмова контрольна робота. 10 балів – модульний контроль тестів за базою «КРОК 2. Фармація». 7-15 балів – контроль знання зразків гербаріїв та ЛРС.		«3»-25-30 «4»-31-35 «5»-36-40

Зав. кафедри фармакогнозії,
к.фарм.н., доц.

Ольга МАЛА